

Istungidokument

A8-0034/2018

23.2.2018

SOOVITUS

mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu, millega muudetakse nõukogu otsust 2003/76/EÜ, millega kehtestatakse Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud ESTÜ asutamislepingu kehtivuse lõppemise finantstagajärgi ning söe ja terase teadusfondi käsitleva protokollri rakendamiseks vajalikud meetmed (14532/2017– C8-0444/2017 – 2017/0213(APP))

Eelarvekomisjon

Raportöör: Jean Arthuis

Kasutatud tähised

- * nõuandemenetlus
- *** nõusolekumenetlus
- ***I seadusandlik tavamenetlus (esimene lugemine)
- ***II seadusandlik tavamenetlus (teine lugemine)
- ***III seadusandlik tavamenetlus (kolmas lugemine)

(Märgitud menetlus põhineb õigusakti eelnõus esitatud õiguslikul alusel.)

SISUKORD

	lk
EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT	5
SELETUSKIRI.....	6
VASTUTAVA KOMISJONI MENETLUS.....	10
NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS	11

EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT

mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu, millega muudetakse otsust 2003/76/EÜ, millega kehtestatakse Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud ESTÜ asutamislepingu kehtivuse lõppemise finantstagajärgi ning sõe ja terase teadusfondi käsitleva protokollirakendamiseks vajalikud meetmed (14532/2017 – C8-0444/2017 – 2017/0213(APP))

(Seadusandlik erimenetlus – nõusolek)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu otsuse eelnõu (14532/2017),
 - võttes arvesse nõusoleku taotlust, mille nõukogu esitas vastavalt Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokoll nr 37 (ESTÜ asutamislepingu kehtivuse lõppemise finantstagajärgede ning sõe ja terase teadusfondi kohta) artikli 2 esimesele lõigule (C8-0444/2017),
 - võttes arvesse kodukorra artikli 99 lõikeid 1 ja 4,
 - võttes arvesse eelarvekomisjoni soovitus (A8-0034/2018),
1. annab nõusoleku nõukogu otsuse eelnõule;
 2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

SELETUSKIRI

Sõe ja terase teadusfondist, mis loodi pärast Euroopa Sõe- ja Teraseühenduse (ESTÜ) asutamislepingu kehtivuse lõppemist, rahastatakse teadustööd nendes sektorites vahekorras vastavalt 72,8 % terasele ja 27,2 % sõele¹. Neid tegevusi rahastatakse komisjoni tehtavatest väikese riskiga finantsinvesteeringutest. Arvestades aga Euroopa Keskpanga kehtestatud rahapoliitikat, väheneb nende investeeringute väärtus praegu märkimisväärselt. Sõe ja terase teadusfondi teadusprogrammile 2018. aastal ette nähtud eelarve on ligikaudu 27 miljonit eurot, mis tähendab, et see on võrreldes 2017. aasta eelarvega 19 miljoni euro võrra väiksem. Komisjoni prognooside kohaselt peaks see summa veelgi vähenema ja jõudma 2019. aastal summani, mis jääb 14 ja 18 miljoni euro vahele.

Komisjoni otsuse ettepaneku² eesmärk on võimaldada kõikide sõe ja terase teadusfondi teadusprogrammi raames alates 2003. aastast vabastatud kulukohustuste kasutamist. Komisjoni hinnangul on sellisest taaskasutamisest saadav võimalik kasu 40,3 miljonit eurot. Ettepaneku vastuvõtmine võimaldaks seega komisjonil suurendada sõe ja terase teadusfondi 2018. aasta eelarvet 40 miljoni euroni ning kasutada ülejäänud assigneeringuid 2019. aasta eelarve jaoks.

Nõukogu³ järgis komisjoni ettepanekut, välja arvatud vabastatud kulukohustuste kättesaadavaks tegemise kuupäev. See on tehniline kohandus, kuna nõukogu oli seisukohal, et tagasi saada olevad vahendid on kättesaadavad alates ESTÜ asutamislepingu kehtivuse lõppemisest, s.o 24. juulist 2002; komisjon oli aga seisukohal, et vahendid muutusid kättesaadavaks kõnealuse määruse avaldamise kuupäevast, s.t 6. veebruarist 2003.

Mõju eelarvele

Tegu on üleminekumeetmega. Ettepaneku eesmärk on lahendada vaid aastatel 2018 kuni 2020 saamata jääva tulu probleem ning tagada nendele sektoritele piisav rahastus. Lisaks ei mõjuta see meede mingil määral eelarvet, kuna fondi ei rahastata Euroopa Liidu eelarvest ning selle algne kapitaliga varustamise allikas ei muutu.

Teisalt, kui rahastamine näib olevat tagatud 2020. aastani, peaks komisjon leidma vahendid, et kindlustada nende sektorite jaoks alaliselt kättesaadavad vahendid ka pärast seda kuupäeva, vähendamata seejuures praeguses ja tulevases finantsraamistikus sätestatud eelarvelist

¹ Nõukogu 1. veebruari 2003. aasta otsuse 2003/76/EÜ (millega kehtestatakse Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud ESTÜ asutamislepingu kehtivuse lõppemise finantstagajärgi ning sõe ja terase teadusfondi käsitleva protokollil rakendamiseks vajalikud meetmed) artikli 3 lõige 2.

² COM(2017) 452 (final), 25. august 2017: Ettepanek võtta vastu nõukogu otsus, millega muudetakse nõukogu otsust 2003/76/EÜ, millega kehtestatakse Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud ESTÜ asutamislepingu kehtivuse lõppemise finantstagajärgi ning sõe ja terase teadusfondi käsitleva protokollil rakendamiseks vajalikud meetmed.

³ Nõukogu dokument 13451/17, 19. oktoober 2017: Ettepanek võtta vastu nõukogu otsus, millega muudetakse nõukogu otsust 2003/76/EÜ, millega kehtestatakse Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud ESTÜ

tegutsemisruumi.

Ühildamine finantsmäärusega

Alates 2003. aastast on kohaldatud artikli 4 lõike 5 sätteid finantsmääruse suhtes eriseadusena ning seetõttu kujutavad need endast erandit finantsmäärusest. Praeguseni jõuavad vabastatud kulukohustused ja valesti makstud summade tagasimaksed ESTÜ varadesse ning neid ei ole tehtud kättesaadavaks ega kantud automaatselt üle sõe ja terase teadusfondi teadusprogrammi üldeelarvesse.

Artikli 4 lõike 4 muutmise ettepanekuga saab võimalikuks kohaldada finantsmääruse eeskirju valesti makstud summade tagasimaksmise suhtes. Lisaks on artikli 4 lõike 5 muutmine kooskõlas poliitilise kokkuleppega, mis sõlmiti hiljuti finantsmääruse läbivaatamise kohta (tulevase finantsmääruse artikli 14 lõige 4), kuna vabastatud kulukohustused tehakse samade programmide jaoks uuesti kättesaadavaks. Seega on nõukogu otsus 2003/76/EÜ pärast läbivaatamist finantsmäärusega kooskõlas. See lihtsustab ja selgitab sõe ja terase teadusfondi positsiooni eelarvevaldkonnas.

Kasvuhoonegaaside heite vähendamise eesmärgid

Sõe ja terase teadusfondi eesmärk on toetada teadustööd sõe ja terase sektorites, et neid uuendada ja säilitada nende konkurentsivõime. Projektid hõlmavad mitte ainult tootmisprotsesse, ressursside kasutamist ja ümbersuunamist ning tööohutust, vaid ka keskkonnakaitset ning sõe kasutamisel ja terase tootmisel tekkiva süsinikdioksiidi (CO₂) heite vähendamist.

Viimase asjaolu puhul on EL võtnud eesmärgiks vähendada kasvuhoonegaaside heidet 2030. aastaks 1990. aastaga võrreldes 40 % ning täita COP 21-l vastu võetud Pariisi kokkulepet. Hiljuti teatasid tippkohtumisel One Planet Summit paljud suured pangad ja kindlustusettevõtjad, et võtavad kohustuse vähendada investeringuid fossiilkütustesse, eelkõige söesse, ja lõpuks need lõpetada.

Seda arvesse võttes on asjakohane nimetata mõnda projekti, mis näitlikustavad sõe ja terase teadusfondi kaasrahastamise positiivset panust keskkonna jaoks:

- ULCOS (teras): see on maailma terasetööstuse valdkonnas seni kõige ulatuslikum teadusprojekt. Projekti on kaasatud 48 ülikooli, teadusinstituuti ja tööstuspartnerit, kes viivad läbi uuenduslikke teadusuuringuid, mille eesmärk on vähendada märkimisväärselt terasetööstuses tekkivat CO₂-heidet. Esile on kerkinud mitmed uued mõisted, näiteks ülemiste kihtide gaasi ringlussevõtt. See tehnoloogia võimaldab kõrvaldada CO₂ ja võtta süsinikmonooksiid (CO) ringlusesse otse kõrgahjus, vähendades potentsiaalselt praegust kõrgahjudest tulenevat heidet rohkem kui poole võrra. Praegu on projekti ULCOS kõige märgilisem osa HIsarna;

asutamislepingu kehtivuse lõppemise finantstagajärgi ning sõe ja terase teadusfondi käsitleva protokollirakendamiseks vajalikud meetmed.

- PROMS ja EAF-PROMS (teras): need kaks projekti on võimaldanud teadlastel töötada välja terase, mis on väga vastupidav sulam ja millel on ka head deformatsiooniomadused. Need sulamid on eriti huvipakkuvad autotootjate jaoks, kuna need võimaldavad vähendada autode massi (tänu õhematele materjalilehtedele) ning vähendada seega sõidukite kütusekulu ja CO₂-heidet, säilitades seejuures vastupidavuse, millega tagatakse reisijate ohutus;
- COALBYPRO (süsi): söetuhk sisaldab saasteaineid, mis nõuetekohase töötlemiseta võivad keskkonda saastada. Selle projekti eesmärk on taaskasutada tuhka CO₂ kogumise ja säilitamise materjalina söetuhha mineraalse karboniseerimise abil. Uuritakse ka võimalust koguda CO₂ tseoliitides. Lõppeesmärk on söekaevanduste keskkonnamõju haldamine pärast nende sulgemist;
- MERCURYCAP (süsi): see projekt võimaldas leida kaks uut lahendust söeelektrijaamade elavhõbedaheitmete kogumiseks – paljutöotavate sorbentide ja oksüdeerimise katalüsaatormaterjalide väljatöötamine. Teadustöö on andnud märkimisväärseid tulemusi: paljude sorbentide ja materjalide puhul on ilmnenud tulemuslik elavhõbeda säilitamise suutlikkus.

Tulevased ulatuslikud projektid keskkonnahoidliku ja konkurentsivõimelise Euroopa terase tootmiseks

Võttes arvesse Lamy (LAB-FAB-APP)¹ aruannet ja ettepanekut teras omaette eesmärgiks võtta, toetab parlament igati ideed edendada keskkonnahoidlikku ja konkurentsivõimelist Euroopa terast. Selleks et viia 2025. aastaks ellu konkreetne projekt terase tootmiseks ilma CO₂-heideta, tuleb kvaliteeti hüppeliselt parandada. Selleks on vaja kõigi sidusrühmade kaasamist ning parlament tagab, et sellele algatusele eraldatakse uues teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammis (9. raamprogramm) märkimisväärne summa. Sel eesmärgil võimaldaks ulatuslik üleeuroopaline avaliku ja erasektori partnerlus arendada terase tootmise tehnoloogiaid, et vältida CO₂-heidet (vrd elekter ja vesinik) või seda märkimisväärselt vähendada (protsesside integreerimine, biotööstusega seotud meetodid, taaskasutamine, CO₂ kogumine ja säilitamine).

Kokkuvõte

Nõukogu otsuse 2003/76/EÜ läbivaatamine, mis ei mõjuta eelarvet, võimaldaks lisaks söe ja terase teadusfondi finantsmäärusega vastavusse viimisele ka vabastada uuenduslike projektide rahastamiseks vajalikke vahendeid. Keskmiselt eraldatakse fondist aastas teadusprojektidele 55 miljonit eurot. Nende summade kättesaadavaks tegemiseta oleks rahastatavaid projekte võib-olla kaks korda vähem.

Söe ja terase teadusfondi eesmäärke on palju ja selle abil tagatakse sektorite konkurentsivõime tänu innovatsioonile, see aitab säilitada töökohti sageli raskustes olevates geograafilistes piirkondades ning aitab kaasa CO₂-heite ja muude nendes tööstusharudes tekkivate saasteainete heite vähendamisele.

¹ http://ec.europa.eu/research/evaluations/pdf/archive/other_reports_studies_and_documents/hlg_2017_report.pdf

Võttes arvesse söe ja terase teadusfondi kaasrahastatud projektide raames saavutatud häid tulemusi, on selle fondi jätkuv toetus väga soovitatav. Parlament on valmis osalema strateegilises arutelus selle üle, kuidas tagada rahastamise jätkumine ja vajaduse korral muuta ESTÜ rahaliste vahendite juhtimine aktiivsemaks või isegi kasutada osa nendest vahenditest, et käivitada ulatuslikke projekte selleks, et muuta Euroopa teras keskkonnahoidlikuks ja konkurentsivõimeliseks.

VASTUTAVA KOMISJONI MENETLUS

Pealkiri	Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud ESTÜ asutamislepingu kehtivuse lõppemise finantstagajärgi ning söe ja terase teadusfondi käsitleva protokolli rakendamiseks vajalike meetmete kehtestamine
Viited	14532/2017 – C8-0444/2017 – COM(2017)0452 – 2017/0213(APP)
Konsulterimise / nõusolekutaotluse kuupäev	13.12.2017
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	BUDG 14.12.2017
Nõuandvad komisjonid istungil teada andmise kuupäev	ITRE 14.12.2017
Arvamuse esitamisest loobumine otsuse kuupäev	ITRE 23.1.2018
Raportöörid nimetamise kuupäev	Jean Arthuis 14.9.2017
Vastuvõtmise kuupäev	22.2.2018
Lõpphääletuse tulemus	+: 28 -: 2 0: 2
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Nedzhmi Ali, Lefteris Christoforou, Gérard Deprez, Manuel dos Santos, André Elissen, José Manuel Fernandes, Eider Gardiazabal Rubial, Jens Geier, Esteban González Pons, John Howarth, Zbigniew Kuźmiuk, Vladimír Maňka, Siegfried Mureşan, Jan Olbrycht, Urmas Paet, Paul Rübig, Petri Sarvamaa, Jordi Solé, Patricija Šulin, Eleftherios Synadinos, Indrek Tarand, Isabelle Thomas, Inese Vaidere, Daniele Viotti, Tiemo Wölken, Marco Zanni
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Xabier Benito Ziluaga, Jean-Paul Denanot, Ivana Maletić, Andrey Novakov, Pavel Poc, Tomáš Zdechovský
Esitamise kuupäev	23.2.2018

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS

28	+
ALDE	Nedzhmi Ali, Gérard Deprez, Urmaz Paet
ECR	Zbigniew Kuźmiuk
NI	Eleftherios Synadinos
PPE	Lefteris Christoforou, José Manuel Fernandes, Esteban González Pons, Ivana Maletić, Siegfried Mureşan, Andrey Novakov, Jan Olbrycht, Paul Rübig, Petri Sarvamaa, Inese Vaidere, Tomáš Zdechovský, Patricija Šulin
S&D	Jean-Paul Denanot, Eider Gardiazabal Rubial, Jens Geier, John Howarth, Vladimír Maňka, Pavel Poc, Isabelle Thomas, Daniele Viotti, Tiemo Wölken, Manuel dos Santos
Verts/ALE	Indrek Tarand

2	-
ENF	André Elissen
Verts/ALE	Jordi Solé

2	0
ENF	Marco Zanni
GUE/NGL	Xabier Benito Ziluaga

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu